БҮТҮН ӨЛКӘЛӘРИН ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БИРЛӘШИН!

КОММУНИСТ

Гәзет 1919-чу илдән чыхыр.

Азәрбајҹан КП Мәркәзи Комитетинин, Азәрбајҹан ССР Али Советинин вә Назирләр Советинин органы

Орган ЦК Компартии Азербайджана, Верховного Совета и Совета Министров Азербайджанской ССР

ШӘНБӘ, 17 НОЈАБР 1990-ҹы ИЛ.

№ 265 (21333)

Гијмәти 3 гәпик.

ӨСМӘР АНАЛАРЫ КОМИТӘСИНИН ТӘКЛИФЛӘРИНИ НӘЈАТА КЕЧИРМӘК ТӘДБИРЛӘРИ ГАГГЫНДА

СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАЛАРЫ ИТТИФАГЫ ПРЕЗИДЕНТИНИН ФӘРМАНЫ

ССРИ-нин Силаһлы Гүвәләринә ганунчулуғун, ССРИ вәтәндашлары һәр бир хидмәт кечәрини онларын һүгуг ларынын позулмасы мәсәләләри, һабеләмәнин амаллар дөврүндә һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиларын һәлак олмасы вә травматизми фактлары барәсиндә өсмәр аналары комитәсинин, диҹәр өчүнмаи тәшкилатларын вә вәтәндашларын мүраҹәтләри илә әлагадар оларағ гәрара алыр:

1. Әмин-амаллар дөврүндә һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин һәлак олмасы вә травматизм сәбәбләринин тәһгиг едилмәсинә, Русија Шорг Тикинти Идарәсиндә вә ССРИ Назирләр Советинә јанында Хусуси Тикинти Баш Идарәсиндә ишләјән һәрби тикинти дәстәләринин (нисбәләринин) бурахылмасынын гаҹаларына 1991-чи илин биринҹи кварталында тәсдиг етсин.

5. ССРИ Али Советинин ганунвериҹилик, мүдафиә вә дөвләт тәһлүкәсизлији, һүгуг гаҹасы вә чинајәт карлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә вә ашкарлығын вә мәлумат әлдә едилмәсинә јанашма мәсәләләри үзрә комитәләринә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын һүгуг вә сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларынын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

ССРИ Али Советинин һүгуг гаҹасы вә чинајәткарлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә комитәси гошун вә һүгуг комитәси тәнгиг етдикдән сонра ССРИ Назирләр Советинә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын һүгуг вә сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

ССРИ Али Советинин һүгуг гаҹасы вә чинајәткарлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә комитәси гошун вә һүгуг комитәси тәнгиг етдикдән сонра ССРИ Назирләр Советинә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

2. ССРИ Али Советинә тәсдиг едилсин ки, һәрби фактлар һаггында ганунвериҹилик актлары һазырлајан өсмәр аналары комитәсинин тәклифләрини нәзәрдән кечирсин.

3. ССРИ Назирләр Советі:

әмин-амаллар дөврүндә һәрби хидмәт кечәрини вә бир гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин һәлак олмасы илә әлагәдар оларағ онларын аиләләрә мадди компенсасијасы мәсәләләрини бир ај мүддәтиндә нәзәрдән кечирсин;

мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчулар үчүн мүнтәзәм мә'зуниј]әтләр системини тәтбиг етмәк тәклифләрини нәзәрдән кечирсин.

4. ССРИ Атом Енерҹетикасы вә Сонајеси Назирлијиндән, ССРИ Рабитә Назирлијиндән, Русија Шорг Тикинти Идарәсиндән вә ССРИ Назирләр Совети јанында Хусуси Тикинти Баш Идарәсиндә ишләјән һәрби тикинти дәстәләринин (нисбәләринин) бурахылмасынын гаҹаларына 1991-чи илин биринҹи кварталында тәсдиг етсин.

5. ССРИ Али Советинин ганунвериҹилик, мүдафиә вә дөвләт тәһлүкәсизлији, һүгуг гаҹасы вә чинајәткарлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә вә ашкарлығын вә мәлумат әлдә едилмәсинә јанашма мәсәләләри үзрә комитәләринә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын һүгуг вә сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

ССРИ Али Советинин һүгуг гаҹасы вә чинајәткарлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә комитәси гошун вә һүгуг комитәси тәнгиг етдикдән сонра ССРИ Назирләр Советинә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

ССРИ Али Советинин һүгуг гаҹасы вә чинајәткарлыға гаршы мүбаризә мәсәләләри үзрә комитәси гошун вә һүгуг комитәси тәнгиг етдикдән сонра ССРИ Назирләр Советинә тәклиф едилсин ки, мүдәтли хидмәтдә олан һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин сосиал мүдафиәсинә ачыглыдырмәк вә өсмәр низамнамәләрин тәкмилләшдирилмәсі үчүн команда һеј'әтинә мәс'ул јүксәлмәк мәгсәдилә јенидән дүзмишдә ганунвериҹилик актларынын әлагәдар органларын бирлиндә һазырланмасы үчүн әтраф тәклифләр ирәли сүрә билсин.

6. ССРИ Әдлијә Назирлији вә әмин-амаллар дөврүндә һәрби хидмәт кечәрини һәлак олмуш һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин ачыглыдырмасы үзрә шәнәдәтнамәләрини рәсмиләшдирмәси гаҹасына ССРИ Мүдафиә Назирлијинин разылығы илә дәјишиклијә етсин. Инди јадан верилмиш сәнәдләр 1991-чи ил мартын 1-дән јенидән рәсмиләшдирилсин.

7. ССР Иттифағы Прокурорлуғу фәрарилик вә хидмәтдән бојун гачырмаға әлагәдар диҹәр чинајәтләр һаггында ишини һәрби гуллуғчуларын вә һүгуг ларынын хүсусиләшдирилмәсі үчүн ајрыҹа аид вәтәндашларын өрнәјини олдуғда 1991-чи ил јанварын 1-дән нәзәрә гаҹасында јохлајсын.

8. ССРИ Мүдафиә Назирлији, ССРИ Дахили Ишләр Назирлији вә ССРИ Дөвләт Тәһлүкәсизлиј Комитәси 1990-чы илин нојабрында кичик вә орта команда һеј'әтинин Үмумиттифаг мүшавирәсини кечирмәкдә вә һәрби-низамнамә мүнасибәтләринин вә диҹәр һүгуг позунтуларынын профилактикасы мәсәләләрини һәмин мүшавирә үзәрә мүзакирә етсинләр.

ССР Иттифағы Прокурорлуғу ССРИ-нин Силаһлы Гүвәләринә ганунларын өјрәнилмәсі вә һәгиги һәрби хидмәт кечәрини һәрби гуллуғчуларын вә һәрби ишчиләрин өмәл олунмасы үзәринә нәзарәти күчләндирмәк үчүн конкрет тәдбирләр көрсүн.

Совет Сосиалист Республикалары Иттифагынын президенти М. ГОРБАЧОВ.

Москва, Кремл. 15 нојабр 1990-чы ил.

Һ. М. ҺҮСЕЈНОВА «АЗӘРБАЈҸАН ССР ӘМӘКДАР МӘДӘНИЈЈӘТ ИШЧИСИ» ФӘХРИ АДЫ ВЕРИЛМӘСИ ҺАГГЫНДА

АЗӘРБАЈҸАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТИНИН ФӘРМАНЫ

Халг јарадыҹылығынын тәбліниндә хидмәтләринә көрә Бакыдакы Кәрдәмир рајон мәдәнијјәт евинин зурначылар вә балабанчылар ансамблынын рәһбәри Һәсрәт Мухтар оғлу Һүсејнов јолдаша «Азәрбајҹан ССР әмәкдар мәдәнијјәт ишчиси» фәхри ады верилсин.

Азәрбајҹан Совет Сосиалист Республикасынын президенти А. МҮТӘЛЛИБОВ.

Бакы шәһәри.

КИТАБХАНА ИШЧИЛӘРИНӘ «АЗӘРБАЈҸАН ССР ӘМӘКДАР МӘДӘНИЈЈӘТ ИШЧИСИ» ФӘХРИ АДЫ ВЕРИЛМӘСИ ҺАГГЫНДА

АЗӘРБАЈҸАН СОВЕТ СОСИАЛИСТ РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТИНИН ФӘРМАНЫ

Республика әһәмијјәтли китабхана хидмәтинин тәшкилинә узун илләр ишләдикләринә көрә ашағыдакылара «Азәрбајҹан ССР әмәкдар мәдәнијјәт ишчиси» фәхри ады верилсин:

Аббасов Аббас Муртуза оғлу — В. И. Ленин адына Бакы шәһәр мәркәзи китабханасынын директору

Абдуллајева Әбрә Һәсән гызы — Ағдам рајон мәркәзләшдирилмиш китабхана системинин Гуҗанлы кәнд китабхана филиалынын мудири

Ағајев Јусиф Вәли Шыхалы оғлу — Нахчыван МССР Илич рајону мәркәзләшдирилмиш китабхана системинин Махта кәнд китабханасы филиалынын мудири

Ағајева Офелја Зулфығар гызы — Шуша рајон мәркәзләшдирилмиш китабхана системи мәркәзи китабханасынын комплектләмә шө'бәсинин мудири

Ағајев Јусиф Мәмәд оғлу — Бакы шәһәри Шәрәф Рәсулов адына Дөвләт Шәрәф ордени Ленин адына Бакы шәһәр мәркәзи китабханасынын мудири

Ахундов Мүсејиб Һүсејн оғлу — М. Ф. Ахундов адына Азәрбајҹан Дөвләт китабханасы хидмәт шө'бәсинин мудири

Плотникова Јелена Петровна — Бакы шәһәри Шәрәф Рәсулов адына Дөвләт Шәрәф ордени Ленин адына Бакы шәһәр мәркәзи китабханасынын мудири

Һүсејнов Мүсәддәг Һүсејн оғлу — М. Ф. Ахундов адына Азәрбајҹан Дөвләт китабханасы елми-методик мәркәзинин мудири

Нәгмәјева Зәбитә Нә'мәт гызы — М. Ф. Ахундов адына Азәрбајҹан Дөвләт китабханасы хидмәт шө'бәсинин мудири

Ләмаданова Јелена Петровна — Бакы шәһәри Шәрәф Рәсулов адына Дөвләт Шәрәф ордени Ленин адына Бакы шәһәр мәркәзи китабханасынын мудири

Ајдаева Оферија Јусиф гызы — Шуша рајон мәркәзләшдирилмиш китабхана системи мәркәзи китабханасынын комплектләмә шө'бәсинин мудири

Ајдаев Ибрагим Мәмәд оғлу — Бакы шәһәри

Азәрбајҹан Совет Сосиалист Республикасынын президенти А. МҮТӘЛЛИБОВ.

Бакы шәһәри.

НӘМРӘЈӘ ӨН СӨЗ

Торпаг һаггында төсвијјә олун јералты, јерүсту сәрвәтләри, тобин көмәкчиләрә дејә, гојдуғум јаҳынлыгы адамлар формалашдырыр. Ахыр вахтлар тәзә-тәзә иддиаларын ки, бә'з республикамыз ССРИ-дә, харичдә јахшы танымырлар...

Сәрбәстләрниндән конара арамсыз олараг автомобилләр, татарлар шүтүрү, тијарәләр үчүн. Һәр күн мәнзилә адам јаҳын-узаг өлкәләрә, шәһәрләрә сәфәр едир. Кимдир онлар, јоха ни мәгсәдлә чыхырлар? Гәриб дијарда, мәсәлән он мәнзилдән өвалы јашајан Москва кими böјүк шәһәрдә ики азәрбајҹанлыдан бир-бирә растлашмасы тәләји ишләдир. Көнлүнә өз һәмјерләрини көрүмәк јохдур ки, бә'зи ишләрдә өз едәсән? Бәлкә кино-тәатрлары, китабханалары, музејләри, консерт саһәләрини, паркларыахтарасан? Гәриб төкмәдир, јогин үрәјинә онун мүәллифинә күлүр вә дејирсиниз:

— Сиз өз гәдәр сәдәләксиниз. Базарлара, универмаглара, универсамлара бах чөксәниз инфаәтдир. Бир недир, онуку, јүзүнү тапарсыныз. Сатырлар, алырлар. Алырлар, сатырлар...

Бу јахынларда мәркәзи мәтбуат даҳа бир бодјан јанаҳы јазмалы ајрә мәрмидиди. Инди пајтахтын «наркобизнес»ә өз Азәрбајҹандан кәлмәләр «гојјумлуг едирлər». Бәјин думанларындан маддәләрдо бағлы ин мухтәлиф әмәлијјатлар апарылан әсас мәркәзләрдән бири Чөрдәхдир бәзарыдыр. Бу на бөјүр башта јерләр дә вар вә онлар өсәсән гонум-көмәрләр группалашмаларынын сәрәнчамыдыр. Бирләдә ләнкәранлы чинајәткарлар «ат ојнадыр», диҹәрләдә ләнчаҳ, бир башгасында исә шокин «чинајәткарлар»...

Редаксијанын бу мөвзу өтрафында јазмушмаҗа дә һәмин ганғаралдан сәтирләр вадар етмишдир. Кәлин бир гәдәр реалист бир гәдәр өсәсәртли олар. Халгымызын бә'зиләрә, мүдрикләрә өз диҹәр јүксәк кејфијјәтләри үзәринә кәлмә салмадан гүсурлары да көрмәјә вә көстәрмәјә өјрәнәк...Бәлкә гиготин кәзунә дик бахмаг мөгамыдыр. Кәзәл тәшәббүр вә бөјүтмәләр ахтармаҗа ни ишмиз.

Јох јердә танышлыг адәтән «һарданысы?» кәлмәсиндән баш лајыр. «Азәрбајҹандан» чавабына вә ким һиссәләр кечирдикләрини хатырлајын. Бушуны ки тутмушдунуз, јохса нәзәрләринин мүсәлләбиндән јајылдырмаг истәјирсиниз? Гүрур һисси кечирдикмиз, јохса?.. Бәс гаршысындакы нечә, «Азәрбајҹан» адыны јашајан Москва кими böјүк шәһәрдә ики азәрбајҹанлыдан бир-бирә растлашмасы тәләји ишләдир. Көнлүнә өз һәмјерләрини көрүмәк јохдур ки, бә'зи ишләрдә өз едәсән? Бәлкә кино-тәатрлары, китабханалары, музејләри, консерт саһәләрини, паркларыахтарасан? Гәриб төкмәдир, јогин үрәјинә онун мүәллифинә күлүр вә дејирсиниз:

— Сиз өз гәдәр сәдәләксиниз. Базарлара, универмаглара, универсамлара бах чөксәниз инфаәтдир. Бир недир, онуку, јүзүнү тапарсыныз. Сатырлар, алырлар. Алырлар, сатырлар...

Бу јахынларда мәркәзи мәтбуат даҳа бир бодјан јанаҳы јазмалы ајрә мәрмидиди. Инди пајтахтын «наркобизнес»ә Азәрбајҹандан кәлмәләр «гојјумлуг едирлər». Бәјин думанларындан маддәләрдо бағлы ин мухтәлиф әмәлијјәтләр апарылан әсас мәркәзләрдән бири Чөрдәхдир бәзарыдыр. Бу на бөјүр башта јерләр дә вар вә онлар өсәсән гонум-көмәрләр группалашмаларынын сәрәнчамыдыр. Бирләдә ләнкәранлы чинајәткарлар «ат ојнадыр», диҹәрләдә ләнчаҳ, бир башгасында исә шокин «чинајәткарлар»...

Редаксијанын бу мөвзу өтрафында јазмушмаҗа дә һәмин ганғаралдан сәтирләр вадар етмишдир. Кәлин бир гәдәр реалист бир гәдәр өсәсәртли олар. Халгымызын бә'зиләрә, мүдрикләрә өз диҹәр јүксәк кејфијјәтләри үзәринә кәлмә салмадан гүсурлары да көрмәјә вә көстәрмәјә өјрәнәк...Бәлкә гиготин кәзунә дик бахмаг мөгамыдыр. Кәзәл тәшәббүр вә бөјүтмәләр ахтармаҗа ни ишмиз.

Јох јердә танышлыг адәтән «һарданысы?» кәлмәсиндән баш лајыр. «Азәрбајҹандан» чавабына вә ким һиссәләр кечирдикмиз, јохса нәзәрләринин мүсәлләбиндән јајылдырмаг истәјирсиниз? Гүрур һисси кечирдикмиз, јохса?.. Бәс гаршысындакы нечә, «Азәрбајҹан» адыны јашајан Москва кими böјүк шәһәрдә ики азәрбајҹанлыдан бир-бирә растлашмасы тәләји ишләдир. Көнлүнә өз һәмјерләрини көрүмәк јохдур ки, бә'зи ишләрдә өз едәсән? Бәлкә кино-тәатрлары, китабханалары, музејләри, консерт саһәләрини, паркларыахтарасан? Гәриб төкмәдир, јогин үрәјинә онун мүәллифинә күлүр вә дејирсиниз:

— Сиз өз гәдәр сәдәләксиниз. Базарлара, универмаглара, универсамлара бах чөксәниз инфаәтдир. Бир недир, онуку, јүзүнү тапарсыныз. Сатырлар, алырлар. Алырлар, сатырлар...

Бу јахынларда мәркәзи мәтбуат даҳа бир бодјан јанаҳы јазмалы ајрә мәрмидиди. Инди пајтахтын «наркобизнес»ә Азәрбајҹандан кәлмәләр «гојјумлуг едирлər». Бәјин думанларындан маддәләрдо бағлы ин мухтәлиф әмәлијјәтләр апарылан әсас мәркәзләрдән бири Чөрдәхдир бәзарыдыр. Бу на бөјүр башта јерләр дә вар вә онлар өсәсән гонум-көмәрләр группалашмаларынын сәрәнчамыдыр. Бирләдә ләнкәранлы чинајәткарлар «ат ојнадыр», диҹәрләдә ләнчаҳ, бир башгасында исә шокин «чинајәткарлар»...

Редаксијанын бу мөвзу өтрафында јазмушмаҗа дә һәмин ганғаралдан сәтирләр вадар етмишдир. Кәлин бир гәдәр реалист бир гәдәр өсәсәртли олар. Халгымызын бә'зиләрә, мүдрикләрә өз диҹәр јүксәк кејфијјәтләри үзәринә кәлмә салмадан гүсурлары да көрмәјә вә көстәрмәјә өјрәнәк...Бәлкә гиготин кәзунә дик бахмаг мөгамыдыр. Кәзәл тәшәббүр вә бөјүтмәләр ахтармаҗа ни ишмиз.

Јох јердә танышлыг адәтән «һарданысы?» кәлмәсиндән баш лајыр. «Азәрбајҹандан» чавабына вә ким һиссәләр кечирдикмиз, јохса нәзәрләринин мүсәлләбиндән јајылдырмаг истәјирсиниз? Гүрур һисси кечирдикмиз, јохса?..

Ев тикмәк, ағач јандырмаг, јурд-јува сәнибә олмаг инсанын ән адиҳ, һәм дә өзәлә өв мүтәдәс арзусудур. Бунаҳ бир бирмијнин мә'нәви һаггы вар. Бир һалда ки, мүстәгил вәтәндашсан, һәр һансы бир коллективдә чалышырсан, Үстүлик анлә, огул-ушаг сәнибисән, дамалы, далдаланмаға бир јерин, исинмәјә јуван, јашамаға евин олмалыдыр. Гијамәт онда гопур ки, мин чүр өсәссиз бәһанәләрлә белә бир хејирхаһ арзуна өсл сәнибинә гајтарылмасы, һагсызлыг, әдәләтсизлик, сүрүндүрмәчилик баш алыб кедир.

...Мүбаһисә узун чәкди. Төсәррүфат рәһбәри дә, көнҗ Советинин сәдри дә мәсәләни гәти гојдулар:

— Јухарыдан көстәрилә биләдиг, — дедиләр. — Бизлик бир иш јохдуг. Евинизә мүсадирә олунмалыдыр.

Елә бил дүнјә Габилин дә, Лүмүнинин дә көзләринә гаралды. Ахы нечә ки бундан габаг торпаг сәһәси алмаг үчүн мүвафиг тошкилатлара мүраҹиәт етмиш, разылыг алмыш вә јалныз бундан сонра ев тикдирмишдиләр. Күчләри чөмі ким отагдан ибарәт мәнзилә чатмышды. Габил совхоза сүрүчү ишләјирди, Лүмүнү исә евдар гадын иди. Үч ушаглары варды. Мааш аз, дөланчаг чәтин. Аиләнин күчүнә доландырырдылар. Үстүлик онсуз да аз олан мәавачдан илләрлә гонаәт едиб пул јығмыш, күч-бәла илә ев тикдирмишдиләр. Инди дә белә...

— Ахы бурада ганунсуз һеч бир һәрәкәт етмәмишик. Әлимизин габағы илә евешик дүзәлтмишик. — Әр дә, арвад да ејни вахтда дилләнирдиләр.

— Кедин бу сөзләри рајон рәһбәрләринә дејин...

Бу һадисә дүз өн беш ил әввәл, 1975-чи илдә олуб. Ағдам рајонунун Абдал кәндиндә. Әлләри көндләнәсиндә јаҳшы көнҗ адамы башчылығы үз тутдулар рајон тәшкилатларына. Телеграм, мөктүб, ҳаһиш, миннәт... Јенә дә бир шеј чыхмады. Вәзијјәти белә көрән дә республика тәшкилатларындан олач истәдиләр. Ачыгы... Онларда мөктүб, телеграм елә бил гулаҗа душду. Белә олмаҗа, һагсызлыг, әдәләтсизлик, сүрүндүрмәчилик ағар ачыб јеримәјә баш лады. Өзү дә јох ки беш ил...

Нәһајәт, республика президентинин 1990-чы ил 29 октјабр тарихли фәрманы илә әвәллər мүсадирә олунмуш евләрин гајтарылмасы барәдә өсасәт тә'мин едилмишдир. Чох дә олса әдәләт зәфәр чалды, һагг өз јеринә тутду.

Беш ушаг анасы Лүмүнә Аббасова илә сөнбәт едирик:

— Республика президентинә өз миннәтдарлығымызы билдиririәм, — дејир.— Нәһајәт, бә'зи кимсәләрин өз дадына чатан тапылды. Инсаны јашадан гајғыдыр, дөнгәтдир... Бүтүн көрәк һеч вахт унутмајаг.

Бәли, он беш иллик фасиләдән сонра ев дә, торпаг дә өсл сәнибинә гајтарылды. Бунаҳ сөзүмүз јохдуг. Бәс бу он беш ил әрзиндә бөлкә бир күн дә унудулмајан мә'нәви әзаблары, һаваја јерә итирилән вахты, сарсынтыны нечә, кери гајтармаг мүмкүндүрмү?

Әли габарлы фәһлә Әли Гасымов бу тә'ниб вә сарсынтылара таб кәтирмәди. Инсан даш дејил ки... О, Күлаблы кәндиндә өзүнә Јурд-Јува салмышды, тәзәчә ата евиндән ајрылыб ев тикдирмишди. Анчаг јерсиз бәһанәләрлә онун да евини мүсадирә етмишдиләр. Ә. Гасымов чох јазды, чох гапылары дөјү, сәсинә сес верән јох тапылмады. Ахырда да өсәбләри дөзмәди, хәстәләнә тутулду.

Исмајыл Зејналов Абдал кәндиндә јашајыр. Онун ики отаглы мәнзилини дә 1975-чи илдә мүсадирә етмишдиләр. Инди республика президентинин фәрманыны ешидәндә севинчиндән көзләри јашарды:

— Сөнбәт, өлдәтто, ондан кетмир ки, һәлал зәһмәтимизлә тикдирдијимиз евн өзүмүзә гајтарылыр. Сонбәт инсана көстәрилән гајғыдан кедир. Бу, бизим гонумуза гүвәт, үрәјимизә төпәр верир.

Тәкчә һ. Һүсејнә адына совхозда — Абдал-Кулаблы кәндләрә 4 нөмрә евн мүсадирә олунмуш ду. Умумијјәтләр, рајон үзрә онларча бу чүр һагсызлыға мә'руз галмыш адамларын ад-фамилијасыны садаламаг олар. Бу күн онларын севинчинә һисс етмәк о гәдәр дә чәтин дејил.

Јери кәлмишкән Абдал-Кулаблы кәндләриндә оларкән Јурдчанын бир мәнзәрәнин шаһиди олдуг: бурада фәрди јашајан евләрнин тикинтиси сүр'әтлә давам едирдиләр. Һ. Һүсејнә адына совхозун директору Рагуб Гасымов деди ки, тәкчә һәр илдә 35 нәфәрә фәрди торпаг сәһәси ајрылмышдыр.

Бәли дә олмалыдыр. Инсан дүнјаја ев тикмәк, аиләгурмаг, јашамаг үчүн кәлиб. Бу һагты онун әлиндән алмаг әдәләтсизликдир...

Зијәддин СУЛТАНОВ,
«Коммунист» мүхбири.
АҒДАМ РАЈОНУ.

ЈАХЫНЛАШМАНЫН ВӘ ГАРДАШЛЫҒЫН ӨЗҮЛҮ

Худафәрин... Бу сөз һәр бир азәрбајчанлынын гәлбиндә вә шүүрүндә тарихимизин јуҳулумаз һадисәләрини чаҳландырыр. Санки өчдаллармызын нәфәси өсрләр арасындан кәлиб бизим тәхјүлүмүзү вә јаддашымызы ојадыр, күндәлик гајғылардан ајырараг бизи гәдим дијарымызын кечмишинә өзү салмага дә'вәт едир. Худә-а-фәрин...

Өсрләр кечәндән сонра Араздын сәнилиндәки һејрәтамиз кәләәлијә малик јерләр ики гошу өлкәнин мәнафеләри тарихин һөкмү илә јенидән товушмушдур. Бурада Совет—Иран бирҝә сү гошваты тикилмәси һаггында сазиш идејадан конкрет төчәссүм доруу үзүн бир јол кечдикдән сонра бу илин октјабр ајында имзаланмышдыр. Јаҳшынын үзүн мүддәт һәјата кечмәмәсинин сәбәбләриндән бири республика ичтимаиј]ətинин Араз үзәриндәки тарихи Худафәрин көрпүләрини горуј]уб сахламаг тәләби иди. Һәмин көрпүләр бир заманлар гошу өлкәләр арасында тичарәт әлагәләри вә чанлы үнсијјәт васитәләри олмушдур. Нәтичәдә о'зибары илә төрәфләр әлавә хәрчләри дә разылыг вәрәк, илкин лајиһәни дәјишдирдиләр вә көрпүләрә тохунмадылар. Азәрбајҹан вә Иран усталарынын бирликдә апарачаглары бәрпа ишләриндән сонра бу көрпүләр һеч дә тәкчә Араз чајынын ајырмадығы халгларын бирбиринә јахынлашмасы вә гардашлығы наминә һәлә узун мүддәт хидмәт едәчәкдир.

Көлчәк СЕС-ин бетон өзүлүнүн гојулмасына һәср олунан тәнтәнәли мәрасимдә иштирак етмәк үчүн нојабрын 15-дә республика Назирләр Советинин сәдри Һ. Ә. Һәсәнов башда олмагла Азәрбајчан ССР-ин өз енерҝетика назири чәнаб Әнкәнин башда олмагла Иран Ислам Республикасынын һөкумәт нүмајәндә һеј'әтләри бурајә кәлдиләр.

Саат 11 тамамда чајын һәр ики тәрәфиндә сәрһәд чилләри гапылары ачылыб нүмајәндә һеј'әтләри гәдим көрпүләрин үзәриндә бирбиринә доғру ирәлиләмәјә башладылар. Мүбаризә јол вермәдән һәр ики өлкәнин мүтәхәссисләри үчүн тарихи адландырыла билән бу һадисә әсл бирлик вә гардашлыг бајрамына, гаршылыглы анлашма вә көрүшдән јаранан севинч мөнбәјинә чевриди. Республикамызын Чөрдәх рајонунун Гумлар кәндинә өз Иран тәрәфдә кәләчәк тикинтинин истеһсал базасынын јеринә — өзүнүн гојулмасы мәрасиминә өнлән јүксәк әзаблы вә јүксәк мүдәт хидмәт едәчәкдир.

Көлчәк СЕС-ин бетон өзүлүнүн гојулмасына һәср олунан тәнтәнәли мәрасимдә иштирак етмәк үчүн нојабрын 15-дә республика Назирләр Советинин сәдри Һ. Ә. Һәсәнов өзүнү гојулмасына һәср олунмуш тәнтәнәли мәрасим гуртардығдан сонра Азәрбајҹан формун мүхбиринә демишдир:

— Бәлә нәһәнк лајиһәләрин һәр бири кими, Араз чајы

(Арды 2-чи сәһифәдә)

ПРОГРАМ ҮЗРӘ

Кеннади Манаков вә Кеннади Стрекалов Јерәтрафы орбитдә үч ај јарым ишлә мишлар.

Бу һәфтә «Мир» комплексинә һеј'әтинин үчүнҹү програмынын елми һиссәси астрофизикә вә техникә експерименттәрдән, тибби-биолоҝи тәдгигатлардан ибарәт олмуҗдур.

«Бүкүн» телескопунуҗ әз «Марија» спектрометринин көмәҝи илә космик шуаланманын фоза-енерҝи характеристикаларынынә вә спектрларинин мүәјјән етмәк үчүн експерименттәрин бир нечә серијасы кечирилмишдир.

«Галлар» вә «Кратер-В» гурғуларында узун сүрән өринтилər баша чатдырылмышдыр. Бу өринтиләрдән мәгсәд галлиум арсенидин јүксәк кефијјәтли монокристалларыны јетишдирмәк олмушдур. Чәкисизлик шәраитиндә синк оксидинин јарымкечириҹи материалынын нүмунәсинин әлдә етмәк үчүн «Галлар» гурғусунда даҳа бир технолоҝ процес нојабрын 16-да ахшам баш лана чаҝы. Бу процесин мүддәти 140 саат олачаҝдыр.

Орбитдә ики мүәјјән едилмиш чөдвәл үзәр давам едир. Һәр ики космонавт сағламдыр, өзүнү јахшы һисс едир. (СИТА).

ИСЛАҺАТ КӨМӘЈӘ КӘЛМӘЛИДИР

Нојабрын 15-дә Азәрбајчан ССР Назирләр Советинин сәдри Һ. Ә. Һәсәнов республиканын Фүзули вә Чәбрајыл рајонларынын бир сыра төсәррүфатларына кетмишдир. Колхоз сәдрләри вә совхоз директорлары, колхозчулар, ичарәдарлар илә көрүшдүрмә Азәрбајчанда назырланмагда олан торпаг вә кәнд төсәррүфаты ислаһаты илә әлагәдар мәсәләләрә тохунмушдурлар. Бу ислаһат өмәк мәнсулдарлығынынын